

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli d. 22 Febr. 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande (N:o 1) i anledning af motion rörande underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om nedsättande af en komité för utarbetande af förslag till ny folkskolestadga.

Uti motion N:o 92 har Herr *P. Benjaminsson* yrkat »att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att en komité måtte tillsättas för utarbetande af förslag till ny folkskolestadga, byggd på de grunder, att Staten öfvertager aflöningen och pensioneringen till alla anställde examinerade folkskolelärare, och kommunerna endast skall åligga att förse skolläraren med tjenlig bostad och planteringsland, och att Kongl. Maj:t derefter ville till Riksdagen inkomma med nådig Proposition i ämnet.»

Den ifrågavarande motionen, hvars omfattning och syfte icke blifvit klart angifna, enär den önskar en ny folkskolestadga, utan att i annat hänseende påpeka några brister eller föreslå några förändringar, än i hvad angår grunderna och sättet för skollärarnes aflöning, har endast i detta sistnämnda hänseende kunnat af Utskottet tagas i betraktande. Den deri uttalade önskan synes framgå ur sträfvandet att på Staten öfverflytta de skyldigheter, hvilka åligga de särskilda kommunerna, ett sträfvande, som, i allmänhet oberättigadt, här så mycket mindre torde böra uppmuntras, som en dylik öfverflyttning, hvars närmaste följd måste blifva upphäfvandet af kommunernas rätt att sjelfva tillsätta lärare, otvifvelaktigt skulle bidra att minska kommunernas intresse för deras dyrbaraste angelägenhet: det uppväxande släktets uppfostran till gudfruktiga och nyttiga samhällsmedlemmar. Utskottet, som derföre anser,

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 2 Häft.

att den föreslagna förändringen skulle lända folkskolan icke till gagn, utan till skada, och som i alla händelser finner tillsättandet af en komité för det ifrågavarande ändamålet obehöfligt, föreslår derföre,
att den väckta motionen icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 Februari 1870.

På Utskottets vägnar:

A. RUNDBÄCK.

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli d. 22 Febr. 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande (N:o 2) i anledning af väckt motion om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med hemställan om ett tillägg till 1 § 1 mom. i Kongl. Stadgan om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842.

Uti motionen N:o 23 har Herr A. Rundbäck på anförda skäl yrkat: »det Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t anhålla om ett tillägg till 1 § 1 mom. i Kongl. Maj:ts nådiga Stadga om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842 af följande lydelse: Sådana skoldistrikt, hvarest en större folkmängd och andra förhållanden göra flera folkskolor behöfliga, skola vara skyldiga att inrätta sådana till det antal behovet kräfver.»

På sätt motionären påpekat, eger uti en mängd socknar i olika trakter af landet ett uppenbart missförhållande rum emellan arealens och folkmängdens storlek samt antalet af der befintliga folkskolor. En blick